

hogy a' zenebonás Pártütöket ez által zabalán tart-
 halsa. — A' *Mekhelből* Nov. 21-dikén költ Leve-
 lekben az iratik: „A' mi Sergeink *Brüszfel* és
Antverpiában vagynak öszve-gyülve. Nemtsak a'
 Hertzeg és Hertzegné, hanem majd minden F. Ts.
 és Királyi Tisztviselők ide hagytak bennünket —
 500 szekénnél többet szemlélnék innen ki-költözni;
 hát még a' kik éjjel költöztenek-ki!! Az iratik a'
 külső Levelekben, hogy már itt 12-ezer férfiak es-
 tenek vólna-el, a' két részről, a' Hazafiak és a' Fels.
 Tsászári fegyveresek között. *Trautmansdorf* is *Luk-*
senburg-felé indult innen; de *Dalton* még *Brüszfel*-
 be Komendéroz. — A' völt *Kantzellárius* *Ahrum-*
pippen Ur-is, a' Nov. 16-dikán költ *Brüszfeli* Leve-
 lek-szerint, nagy Tsászári őrizet alatt *Brüszfel*-be
 viszta-vitetett, kit a' fegyvert fogott Hazafiak Bré-
 dába vittének vala fogságba. Ennek *Brédában* lé-
 vő fogsága tudtára adatott vala az *Hollandiai Kö-*
zönséges-társaságnak, és ezeknek engedelmekből
 szabadittaték-ki; de tsak alig, ha ez-is erőszakos
 fogság völt; mert midőn azt a' *Vendég-fogadót*,
 a' melyben fogva vala, körül kerített fegyveres
 néppel, és a' Tiszt bémenvén hozzája azt kérlette
 vólna: kíván-e meg-szabadulni, azt felelé: hogy ő a'
 Hazafiaknak maga betsületére fogodta, hogy meg-
 nem fog szökni: ekkor a' Tiszt mondá neki; no-
 hat az Ur az én fogjam és jö velem.

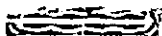
A' tellyes hatalmú *Minister Gróf Trautmansdorf-*
nak a' *Menkheli* fő Püspök ellen küldött Levelére
 tett *Válaszfa*, melynek rövid *Summája* tsak ez:
 „A' *Menkheli* fő Püspök azt mondja, hogy ő a'
Ministernek Levelét nem vette; hanem a' *Közönsé-*
ges *Levelekben* nem minden bámulás és hofzizu-
 ság nélkül olvasta. Ő az Eget és Földet hívja bi-
 zonyságúl, hogy ő a' *Brabantziai* fel-ülésnek nem
 részesse; erősíti, hogy ő egyedül tsak a' maga hi-
 vataljának folytatásában foglalatoskodott, és azért
 távozott vala-el *Brüszfelből* — és azért, hogy az ő
 el-fogottatása nehogy *közönséges zenebonát* okoz-
 halsan

hatsan a' nép között; és így, ő a' zenebonának indittásával méltatlanul vádoltatik. Vízszá-kivánnya azért a' maga sérthetetlen betsületét. A' mi pedig a' *Szt. István* Rendének tzimerét, és a' Valóságos Titkos Tanátsofságról való Diplomát illeti, mellyet ő a' maga Felséges Afzszanyától *Mária Theresiától* ennek-előtte 30 ezrtendőekkel nyert vala kegyelmesen; sokkal drágábbak ezek (ugy mond) mindsem hogy ő ezektől egy Ministernek parantsolására megfosztattathassék; azért ezek eránt egyenelsen az Ő Felsége-parantsolatját várja. —

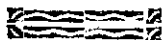
Ezt olvasom egy kezemhez érkezett Tudósításból: „Már el-végeztetett, hogy a' F. Császári 8 Draganyos Regementek, egy egy osztállyal, mely osztály 400 főből fog állani, meg-erősíttesenek, és ezeknek-is 4-dik osztályok légyen: melly-szerint 3200 fővel megint szaporodik a' lovas nép. Ló dolgából semmi szüksége nincs ő Felségének; mivel *Csernovitzban, Szutsovában* és Magyar-országban 10 ezer 3 és 4 ezrtendős Remanda lovainál több vagyon.

Ezen ideji szorentsésen végzett háborunak végén tekintsünk egyet az egész háborun, és osztán nézzük-meg távulról a' Kordont, mely már ki-van tsinálva, és Feldm. G. Vallis alatt a' Télien határ-liniát áll. — Berbirnek meg-vétele leg-előbb-is az idén nagy dolgokra tsinála útát. A' Törökök Vidin és Niszza-felé vízszá-nyomattak, és kéntelenek már most minden erejeket öszve-szedni, hogy Bulgáriát meg-tarthassák. A' mi Sergeinknek Kordonjak kiterjed most a' Belgrádi, Szabátsi, Jadrai és Tzvoniki kerületeken keresztül: Más részről kiterjed Gládován és Krájován keresztül, és végződik Oláh-

országban *Bukarestben*. Azt erősítik majd minden Tudósítások, hogy *Laudon* még az idén ezen *Kardont* el-akarja járni, vagy el-járta eddig, míg *Bukarestbe* érkezett, hogy *H. Kóburgal* és *Hohenlohéval* tanátskozván, a' jövő Tavaszi-plánomat ki-dolgozák — és így ezen Vezérek' Vezére tsak mintegy Dec. utolján váratik Bétsbe.

Lemberg 24. Nov. „Nékünk a' napokban vala Szerentsénk ama nagy nevü Vitéz Generált *Karajtzai* Urat itt szemlélnünk. Ezen Vezér Ur megjelenék a' Játék-néző-hellyen; és mihelyt bé-érkezék ide, egy véghetetlen Vivát! kiáltás és tapsalás támoda az egész *Theátrumban*, és mindennek a' vala fel-szóval szájában: *Éllyen Karajtzai!* Erre a' Gen. minden-felé meg-hajtván magát, kívánoya vala a' nép előtt való el-rejtezkedését; de a' Vivát! kiáltás az egész sokoság között annyira ki terjede, hogy végre halható szóval köszöné-meg a' népnek ezen tiszteletét. és kéri vala a' sokoságot, hogy ezen nem érdemlett tisztelettől magát szüntetné. Ezen Vezér Urnak egész *Serge* itten és a' környékben fekszik; mindenek úgy itélnek rólla, hogy Generál *Karajtzai* bizonyos titkos rendeléssel jött volna ide; azonban semmi bizonyost még eddig nem mondhatunk. Ugy gondalkoznak némellyek, hogy ez a' Lengyel ragadható nyavallya ellen való *Præservativum* volna, ne-hogy *Gallitziába* és *Bukovindába* hatalmozzék; mert ugyan-is a' Lengyeleknek a' Portával való mostani barátságos szövetezések tsak nem hitel-felett valók, mely tsak ebből-is megtettzik: „Azt írják *Lemberg*ből és *Varsóból*, hogy azon 4 Basákat, kik az Orosz határ-széleken lévő *Krémentsukból*, a' hadi-fogságból nem régiben el-szökvén, ide érkeztenek, olly szivesen látták a' Lengyelek, hogy az Ország-gyűlésében ezeknek a' fél-höld vendéginék számokra *Collectát* tsináltak, sőt a' mi nagyobb az Ország' gyűlése házában megölelték és tsókolták őket a' Lengyel Urak, és Telt-vér Attyok fiának, Lengyel-országnak leg-hüségesebb frigyefseinek nevezték őket.

Bilitzből Nov 28-dikán ezt írják Lembergbe: „Éppen most érkezék a' Királyi Kerületbéli hivatalhoz *Tzomotzba* egy Staféja a' Gróf *Brigidó Tudósi* tásával, hogy egy Sereg Lengyel katona *Altzamtzra* rá-ütött, az ott lévő *Harmintzadosi* meg-ölte, a' *Kantrallort* halálra sebesítette, a' vigyázóknak orrákat el-vagdalta, 15-ezer farintot el-vitt, és azonnal vizfsza-tért; tehát szükséges itt a' Ts. katona, nehogy több ilyen tselekedetek-is történyenek — e' pedig igaz, ezen külömbbséggel, hogy ezek szükevény katonákból ölzve-állott tolvajok-is lehettenek, mely hihetőbbnek láttzik.

Budáról ezeket írják: „A' *Vartensleben*, *Vallis* és *Lasci* Sergei itt keresztül menének; *Vartensleben* mégyen Bétsbe Téli-szállásra, *Lasci* Morvába. A' Gránátérosok Budán, Pesten és a' körül lévő környékekben már foglalják a' magok előbbeni Téli-szállásokat; kiknek már egy része meg-érkezett, más része szüntelen érkezik. *Orsova* alatt a' télen Gen. *Auersberg* marad, a' már meg-nevezett néppel. *Orsovából* 6 Törökök ki-szöktenek, kik azt beszélték, hogy az utolsó tűz által a' *Kaszamánták* nagyon meg-sértettek. Az ide való Basa és a' nép hajlandó volna a' Vár fel-adásra; de a' *Boretzből* ki-kergetett *Mustafa* Aga ezen *Capitulátionak* nyakason ellent-állott. — A' *Skutari* Basával vagy 2 Keresztény Tisztok-is mondotnak lenni. Hát a' Törököké lett 3 ló-farkú *Kotzi* Basa hová lett! az idén hírét sem halhattúk! — A' *Skutari* Basa 2 Keresztény Tisztjainak nevek; a' mint egy más Tudósításból értjük, *Kara Markó* és *Hagy Danián*. Miólta a' Törökség Téli-szállást kerestet, és a' *Skutari* Basa haza-ment, a' mi népünk is a' Horváth-ország széléken Téli-szállásba szállott.

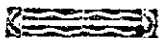
A' Lengyel-országi Posta-mesterek eddig mind Német Köntösben szöktanak vala jární, mint a' Magyar-országiaknak nagyobb részek; azt beszéllik a' mi itt keresztül járó Kurirjaink, hogy most mind Lengyel köntösben vagynak; mely változásnak o-
kát

1410

kát midőn kérdezték volna, azt felelték, hogy nekik életük védelmére alatt vagyon meg-tiltva, hogy a' Nemzet Köntöfsén kívül magokra mást idegent öltözni meg ne próbálják. A' nyelv és a' köntös ujjal mutató jele valamely Nemzetnek; a' ki ezt szólni, viselni szégyelli, szégyelli a' Nemzetit, szégyelli Attyát, Anyját, és tulajdon magát — azt olvastam a' minap egy Levélben.

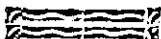
*A' Decembernek 5-dikén költ F. Udvari Tudósítás
következendő : (**)*

Feldmarsal-Lájdinánt B. Vallis által, Nov. 28-dikán, Generálm. Jellatsitsnak Horváth-orzágból ezen Tudósítása küldetett a' F. Udvarhoz : „ Nov. 27-dikén, a' Prédori Kapitánynak vezérlése alatt 500 lovas Törökök, musikával, a' Kozorátszi hegyeken közelitnek vala a' mi széleinkhez. A' Knetz és Bogovo Pollinál 2 Tisztel és 150 erdő-örző katonákkal őrizeten álló fő Hadnagy Borojevits, mihelyt az ellenségnek közelítettését észre-vette; egy ellent álló zugolyban magát meg-vonván, népének némely részét előre-küldötte, olly véggel, hogy ezek az ellenségnek erejét és tzeljét nyomozzák-ki, és meg-parantsolá ezeknek, hogy ha az ellenség száma az övéket sokkal meg-fogná haladni, huzzák-viszsa magokat az ellent-álló lesbe ő hozzá. — Midőn az útban lévő ellenség a' mi előre-küldött népünköt meg-látta, leg ottan ezekre rohont, és kergeti vala őket egészfzen addig, hól a' többi az ellent-álló lesben készen áll vala, és a' honnan a' többi nép-is azonnal ki-rohonnán, tsatára kerüle a' dolog, és a' mi sokkal kevessebb számból álló népünk olly el-tökéltett vitézséggel tsapa az ellenségre, hogy ez végre sok sebeseinek vérző nyomdokán viszsa-szalada, és 14 holtjait a' tsata piattzán hagyá. — Tsak egy fordulása után az ellenség megint ölsze-szedé magát, és ujra rá-tsap a' mi népünkre; de fő Hadnagy Borojevits másod izben is a' maga népével olly hatalmas ellent-állott, hogy
az

az ellenség újra hátrálni kényszerítették, és el-szélesztették. Harmadszor-is, a' maga tzéljától el-álni nem akaró *Prédori* Kapitány el-kivánván a' mi kevés számból álló népünket nyomni, zürzavarban lévő népét öfzve-szedi, szembe áll a' mi népünkkel, és azt kiáltja ezeknek; hogy a' több vérontás el-távoztattásék, minden ellentállás nélkül adjátok-fel magatokat: én leg-ottan kész leszek benneteket a' mi nállatok lévő foglyainkért vizfsza-tserélni, és minden 1 Törökért 5-töt fognok ki adni. Ezen motskos alkunak a' mi népünk helyt nem engedvén, még keményebben tüzel vala mind addig, mig végre csak ugyan az ellenség el-szélede, és magát egészízen vizfsza-húzá *Prédorba*. — Mi ezen tsetépatéban, ugy iratik, 2 katonát vesztettünk-el. A' fő Hadnagy *Borojevits* keményen, és Zázslótartó *Nofztzinik*, más 6 köz-emberekkel itten gyengén sebelítették-meg. A' mi népünk sok kést és más fegyvereket nyere prédába, melyből lehet sajdítani, hogy a' Törökök közzül sokon húllattanak-el, és sokon vittenek sebet-vizfsza, kiknek számok bizonyosan nem tudatik. — Fő Hadnagy *Bojolits* ditséri itt, a' szokás-szerint, leg-előbb zázslótartó *Nofztzinikot*, az után az egész népséget; nevezetesen pedig *Dmitár Butzovátzot*, kinek fegyvere egy rá-rohonó Törökre el-nem sülvén, fordítja a' más végét, és ugy vágá föbe, hogy a' Spáhis azonnal le-tseppene lováról, és a' fejét tsirizzel se lehet vala öfzve-rakni. — Egy All-tisztnek, az első Bánáti gyalog seregből, ki Okt. 3-dikán a' *Jeszerfszkinél* esett verekedésben magát mindenek felett ki-mutotta vala, arany pénz adaték.

Béts. — „ A' Felsőleges Tsászfárról azt irhatjuk, hogy Bétsben nagyon éleiben, és többet azért nem irhatunk; mert némelleyek megint azt kezdték be-fzélleni, hogy egynéhány napoktól fogva bádgyadazó egészsége volna ő Felsőségének; mely talám csak abból izármazott hír, mivel a' sok Kabinétsbéli szorgalmatolság, és az idő mostohasága miatt már egy

néhány naptól fogva nem látták némelleyek — azért bizonyost nem irhatunk. — A' F. Tsászári Királyi Palota-tornáttzában, hól az ő Felségéhez Instántziát bé-nyújtók szoktanak minden nap öszve seregleni, egy nagy vass-füttő Kementzét építettett a' napokban ő Felsége, mely eddig soha sem vólt, hogy az oda gyült instáló fokoság, a' téli napokban meg ne fázzék.

Az ő Felsége Tábori lovai és más készültelei már vizsza-érkeztenek Bétsbe, mely tsak alig ha nem jele annak, hogy ő Felsége a' jövő elztendő-béli háborut is a' *Laudonokra* és *Koburgokra* fogja bizni, és maga itthon a' *Státus* Kormányán fog maradni. — Az a' hire, hogy a' H. *Koburg* halhatatlan és rendkívül való győzedelmének emlékezetére különös arany és ezült pénzek fognak veretetni; mely pénzen már munkálódnak.

A' múlt héten megint véghetetlen sok drága Külső-orzági árus portékák égettetének meg itten, mellyek a' tilalom ellen hozottatván bé el-vétettek vala. Ennek nagyobb része külső-orzági minden féle Sellyem készültek valának — meg-égett és semmivé lett. Vala ezek között egy aranyba foglalt különös szépségű portubákas Pikkis is, mellyet az ő különös érdemiért méltónak itélének, hogy ő Felségéhez küldjék; de ezt is ő Felsége megint vizsza küldé olly izenettel, hogy törjék öszve, és az aranyat küldjék a' pénztverő házba. — Belgiumról a' *Bétsi* Udvari Német Ujságból lehet olvasni, a' tellyes hatalmú Minister által az ő Felsége képeben ki-adott rendelések között, hogy itt a' Hazafiak pártos háborúja foly — omlik és foly az ártatlan vér!! Következendő Levelünkben ezen egész rendelést ki-fogják adni.

Megjegyzés: „Mint hogy felső Magyar-országban, nevezetesen *Kassa* környékén azon hir támodott vala, hogy *Zseleznik* Ur fogságban vólna Bétsben 's. i. irhatjuk bizonyoson, hogy ezen hir valóságos költemény; mert a' nevezett Urnak semmi ilyen baja nintsen és nem vólt — szabadságban éli napjait.